



Најчесто поставувани прашања – Услуги за нега на постари лица

Што се тоа услуги за нега на постари лица?

Ова се услугите што им се даваат на луѓето кои обично се на возраст од 65 години и постари, на кои им е тешко да продолжат да ги вршат работите што ги вршеле целиот свој живот и на кои им е потребна помош за да продолжат да ги вршат тие работи.

Честопати, кога ќе го чујат изразот услуги за постари лица, луѓето мислат дека тоа значи дека ќе го напуштат својот дом за да живеат во старечки дом. Меѓутоа, австралиската влада знае дека луѓето обично сакаат да останат да живеат во својот сопствен дом. Па затоа се расположиви многу услуги што им помагаат на луѓето во нивниот сопствен дом. Тие услуги исто така се познати и како Нега во заедницата.

Услугите во заедницата може да вклучуваат:

- Грижа за домот: чистење, одржување, подготвување на јадења, пазарување, превоз, земање на лекови, лична нега (помош при капење и/или облекување) и градинарски работи
- Општествена поддршка во домот, во заедницата или во општествени групи
- Поддршка за негувателите, вклучувајќи одмена од негата (односно, поддршка за да може негувателот да се одмори од негата што ја дава)
- Услуги во врска со здравјето и добросостојбата

За некои постари луѓе може ќе дојде време кога веќе не можат да живеат во својот дом, дури ни со поддршка во домот, и може ќе треба да се размисли за нивна преселба во старечки дом. Старечките домови се познати уште и како „Нега во установа за згрижување“.

Има ли специфични услуги за нега на постари лица за луѓе што се родени во друга земја и/или дошле од друга земја?

Да, има низа разновидни услуги што може да ги добијат луѓето од различни културни потекла или јазични групи. Тие услуги ги даваат етничките организации во заедницата и други даватели на услуги за нега на постари лица што нудат специјални програми за специфичните етнички заедници или јазични групи.

Дали ќе ги исполнувам условите за да добивам услуги за нега на постари лица?

Општо земено, луѓето што имаат 65 или повеќе години ги исполнуваат условите за да добиваат услуги за нега на постари лица. За некои услуги може треба да се исполнуваат дополнителни услови, на пример, да ви се изврши оценување за да се одреди какви се вашите лични потреби од нега.

Ќе треба ли да плаќам за услугите за нега на постари лица?

Да, ќе треба да платите одреден надомест за услугите затоа што услугите за нега на постари лица се само делумно финансирани од австралиската држава.

Надоместот е различен во зависност од услугите што се нудат и од личните околности. Никогаш нема да ви биде одбиена негата што ви е потребна ако не можете да платите за неа.

Како може да ги добијам услугите што ги имам избрано?

Во повеќето служби може да се јавите вие лично или некој ваш роднина или пријател. Давателот на услугите ќе ве извести ако треба да имате упат од здравствен работник и ако е потребно да ви се изврши оценување од Тимот за оценување на потребите од нега за постари лица (Aged Care Assessment Team - ACAT).

Каде може да најдам повеќе информации за услугите за нега на постари лица?

Може да се најдат многу информации, особено на интернет. Добро место за да почнете е местото на интернет 'My Aged Care' на австралиската влада www.myagedcare.gov.au. Кај нив исто така може да се јавите и по телефон на 1800 200 422.

Друга можност е да се јавите во Resthaven Agedcare Alternatives на **08 8408 4600**. Тоа е бесплатна служба што може да ви даде информации во врска со низата разновидни услуги што ги нудат разни организации, вклучувајќи и специфични етнички услуги. Може да разговарате со некого по телефон или да се сретнете со нив лично во нивната канцеларија што се наоѓа на 1/445 Fullarton Road во Highgate.

Каде може да најдам информации на други јазици за услугите за нега на постари лица?

Информации на други јазици за услугите за нега на постари лица може да се најдат на следните места на интернет:

- Местото на интернет 'My Aged Care' на австралиската влада www.myagedcare.gov.au
- Центар за културна разновидност при стареењето (Centre for Cultural Diversity in Ageing) <http://www.culturaldiversity.com.au/service-providers/multilingual-resources>

Повеќето даватели на услуги нудат можност да ги прочитате информациите на нивните места на интернет на јазикот што го претпочитате со помош на компјутерската програма за преведување Google Translate. Сите даватели на услуги што ја нудат можноста за преведување со Google Translate го наведуваат фактот дека преводот и граматиката не се секогаш точни, ама сепак може да добиете добра претстава за понудените информации. На пример, местото на интернет на Resthaven www.resthaven.asn.au Одберете го вашиот јазик на копчето од левата страна на почетната страница (home page) и прочитајте ги информациите на вашиот јазик.

Може ли некој лично да ми ги објасни услугите за нега на постари лица?

Да, може да се сретнете со водачите за расположивите можности од Agedcare Alternatives. Тоа е бесплатна служба што може да ви даде информации за низата разновидни услуги што ги нудат разни организации, вклучувајќи ги и специфичните етнички услуги. За повеќе информации јавете се на **08 8408 4600** или посетете ја нивната канцеларија што се наоѓа на 1/445 Fullarton Road во Highgate.

Може ли некој да ми ги објасни услугите за нега на постари лица на мојот јазик?

Да, имате право да добиете информации за услугите на вашиот јазик.

Националната преведувачка служба (Translating and Interpreting Service –TIS – National) нуди бесплатни преведувачки услуги за да им помогне на луѓето што не зборуваат англиски јазик да добијат пристап до државните агенции, до медицински и здравствени работници, до аптекари, до компании што ги снабдуваат домаќинствата со услуги за заедницата и до даватели на услуги за нега на постари лица. Службата TIS National работи 24 часа дневно, секој ден во годината, а може да се добие од кое и да

било место во Австралија по цена на локален телефонски повик. Службата TIS National има пристап до над 2400 професионални преведувачи за повеќе од 160 јазици и дијалекти.

Преведувач може да се договори на различни начини:

- Може да му кажете на давателот на услугите дека ви треба преведувач, а потоа тие ќе договорат преведувач.
- Може сами да се јавите во службата TIS National на 131 450, да им кажете кој јазик го зборувате и да им ги дадете името и телефонскиот број на организацијата со која сакате да разговарате. Преведувачот ќе се јави во таа организација а притоа вие ќе бидете на истата телефонска линија. За повеќе информации: <https://www.tisnational.gov.au/Non-english-speakers>